เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (352) 成语故事(三五二)

วันที่ 3 มิถุนายน 2568 - 14:27 น.

นิทานสุภาษิตจีนที่ **“เรียนไทยได้จีน”** จะนำเสนอในฉบับนี้คือ **锦上添花/ 錦上添花 jǐn shàng tiān huā** (จิ่น ฉ้าง เทียน ฮวา) โดย คำว่า

锦/錦 **jǐn** (จิ่น) แปลว่า ผ้าแพรไหมที่ถักทอลวดลายอย่างสวยงาม

上**shàng** (ฉ้าง) แปลว่า บน

添 **tiān** (เทียน) แปลว่า เติม เพิ่มเติม

花 **huā** (ฮวา) แปลว่า ในที่นี้แปลว่าลวดลาย

เมื่อรวมกันแล้วหมายถึงเติมลวดลายลงบนผ้าแพรที่สวยงามอยู่แล้วให้สวยงามยิ่งขึ้น ทำสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น แต่บางทีก็จะมีความหมายไปในเชิงลบหมายถึงการเติมลวดลายที่มากเกินความจำเป็นลงบนผ้าแพรไหมที่ถักทอลวดลายไว้อย่างสวยงามแล้ว ซึ่งก็คือเกินความจำเป็นนั่นเอง มาดูตัวอย่างนิทานสุภาษิตคำนี้กัน

ในช่วงต้นรัชสมัยของจักรพรรดิถังไท่จง มีหมู่บ้านแห่งหนึ่งในมณฑลซานซี เกิดเพลิงไหม้อย่างรุนแรง ไฟโหมกระหน่ำไร้ความปรานี ภายในชั่วข้ามคืน บ้านเรือนและผู้คนทั้งหมู่บ้านก็ถูกเผาราบคาบ

เหลือผู้รอดชีวิตมาได้เพียงคนเดียว ชื่อว่า **เซวเหรินกุ้ย薛仁贵Xuē Rénguì** เซวเหรินกุ้ยตอนนี้เปลี่ยนสภาพจากที่เคยเป็นบุตรชายตระกูลร่ำรวยกลับกลายเป็นคนยากไร้เร่ร่อน ไม่มีแม้เงินติดตัวภายในชั่วข้ามคืน ด้วยความจนตรอก เขาพเนจรเรื่อยมาจนถึงหมู่บ้านตระกูลหลิว สมัครเป็นคนงานให้กับผู้นำตระกูลนามว่า **หลิวหยวนไว่ 刘员外/ 劉員外Liú Yuánwài เซวเหรินกุ้ยทำงานแบกไม้** หาบของเหมือนกับคนงานอื่น ๆ แต่มีความแตกต่างคือ เซวเหรินกุ้ยมีพละกำลังมหาศาล ไม้ที่ต้องใช้คนถึงสิบกว่าคนช่วยกันยก เขากลับสามารถแบกได้ด้วยตัวคนเดียว แต่ขณะเดียวกัน เขาก็เป็นคนกินจุมาก อาหารหนึ่งมื้อของเขาเท่ากับที่คนงานธรรมดาสี่ห้าคนกิน หลิวหยวนไว่เห็นเซวเหรินกุ้ยทำงานเก่งเช่นนี้ ก็พอใจอย่างมาก จึงให้เซวเหรินกุ้ยอยู่ทำงานกับตนตลอดไป

หลิวหยวนไว่มีลูกสาวเลอโฉมคนหนึ่งชื่อ **หลิวอิ๋งชุน刘迎春/劉迎春 Liú Yíngchūn** เธอเป็นที่รักดั่งแก้วตาดวงใจของบิดา วันหนึ่งในฤดูหนาว หลิวหยวนไว่ได้มอบเสื้อคลุมขนจิ้งจอกปักลายสวยงามให้แก่ลูกสาวไว้สวมกันหนาว

วันหนึ่งหลิวอิ๋งชุนสวมเสื้อคลุมใหม่ตัวนี้ออกไปชมทิวทัศน์หิมะในสวนหลังบ้าน แล้วเห็นก็เห็นเซวเหรินกุ้ยนอนหลับอยู่ในเพิงเก็บไม้โดยมีเพียงเสื้อกันหนาวบาง ๆ คลุมตัว เธอรู้สึกสงสาร จึงถอดเสื้อคลุมของตนเองคลุมให้เขาอย่างเงียบ ๆ แล้วเดินจากไป เมื่อเซวเหรินกุ้ยรู้สึกอุ่นขึ้น จึงลืมตาขึ้นมา เห็นว่าตนเองถูกคลุมด้วยเสื้อคลุมขนจิ้งจอกที่ล้ำค่า ก็รู้สึกประหลาดใจ คิดว่าบางทีอาจเป็นของวิเศษจากเทพยดา เขาจึงสวมใส่แล้วออกไปกวาดหิมะที่ลาน เมื่อ หลิวหยวนไว่เห็นเข้าก็โกรธมาก คิดว่าเซวเหรินกุ้ยกับลูกสาวของตนต้องมีความสัมพันธ์ลับ ๆ กันแน่ เขาเรียกลูกสาวมาพบ โดยไม่ถามไถ่อะไรเลย แล้วจะไล่เธอออกจากบ้าน ภรรยาของหลิวหยวนไว่ไม่ยินยอม ขอร้องอ้อนวอนเพื่อรักษาเกียรติลูกสาว และตระกูล

ในที่สุดทั้งคู่จึงถูกจับแต่งงานกันอย่างเร่งรีบ หลังงานแต่ง ทั้งคู่ก็ถูกขับออกจากตระกูลไป เซวเหรินกุ้ยกับหลิวอิ๋งชุนจึงย้ายไปอยู่ในกระท่อมเก่า ๆ ริมหมู่บ้าน ไม่มีรายได้ อาหารและเสื้อผ้า ต้องอาศัยแม่ยายที่คอยแอบให้ความช่วยเหลืออย่างลับ ๆ ตลอดมา ชาวบ้านเห็นว่าเซวเหรินกุ้ยยากจน ก็พากันเมินเฉย มีเพียง หวังเม่าเฉิง **王茂生 Wáng Màoshēng** พ่อค้ารายย่อยคนหนึ่งที่เห็นว่าเซวเหรินกุ้ยเป็นคนดี จึงแบ่งปันทั้งของใช้ สุราและเนื้อ ทำให้ทั้งสองกลายเป็นเพื่อนสนิทที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน

วันหนึ่งทางการรับสมัครทหาร เซวเหรินกุ้ยจึงไปสมัครเป็นทหาร เพียงไม่กี่ปีก็สร้างผลงานในการรบจนได้รับการยกย่องจากจักรพรรดิถังไท่จง และได้รับแต่งตั้งเป็น **“อ๋องแห่งเหลียวตะวันออกและตะวันตก”** เมื่อได้รับการปูนบำเหน็จแล้ว สิ่งแรกที่เขาขอก็คือ ขอลากลับบ้านเกิดเพื่อมารับภรรยาผู้ร่วมทุกข์ร่วมยากของตนทันที

เมื่อข่าวเซวเหรินกุ้ยได้รับแต่งตั้งเป็นอ๋องจะเดินทางมายังถิ่นกำเนิดแพร่ไป เหล่าขุนนางและผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นต่างก็เตรียมของขวัญมาแสดงความยินดี มีเพียงหวังเม่าเฉิงเท่านั้นที่หาบน้ำหนึ่งหาบมาเป็นของขวัญแทนสุรา เพื่อแสดงความยินดี เซวเหรินกุ้ยจัดงานเลี้ยงต้อนรับทุกคน โดยให้หวังเม่าเฉิงนั่งในที่นั่งแขกผู้มีเกียรติ และกล่าวกับขุนนางทั้งหลายว่า

“ตอนนี้ข้าเป็นอ๋องแล้ว มีทุกสิ่งพร้อม ของขวัญของพวกท่านก็เหมือนเติมสีที่มากเกินความจำเป็นลงบนผ้าแพรไหมที่ถักทอและปักไว้อย่างสวยงามแล้ว มีเพียงหวังเม่าเฉิงเพื่อนแท้ในยามลำบากของข้าที่เข้าใจข้าที่สุด”

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：美上加美，好上加好。

成語比喻：美上加美，好上加好。

Chéngyǔ bǐyù：Měi shàng jiā měi, hǎo shàng jiā hǎo.

เฉิงยหวี่ ปี่ยวี่: เหม่ย ฉ้าง เจีย เหม่ย, ห่าว ฉ้าง เจีย ห่าว.

สุภาษิตเปรียบว่า ยิ่งสวยยิ่งเพิ่มเติมความสวยลงไป ยิ่งดียิ่งเติมสิ่งที่ดีลงไป

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

当你有权时，锦上添花者不知几许，当你无权后，虽有急难，却无人闻问。

當妳有權時，錦上添花者不知幾許，當妳無權後，雖有急難，卻無人聞問。

Dāng nǐ yǒu quánshí, jǐnshàngtiānhuā zhě bùzhī jǐxǔ, dāng nǐ wú quán hòu, suī yǒu jínàn, què wú rén wén wèn.

ตัง หนี โหย่ว เฉวียนฉือ, จิ่นฉ้างเทียนฮวา เจอะ ปู้จือ จี่สวี, ตัง หนี่ อู๋ เฉวียน โห้ว, ซุย โหย่ว จี๋น่าน, เชว่ อู๋เหริน เหวิน เวิ่น

เมื่อคุณมีอำนาจ ก็จะมีผู้คนมากมายมาเสริมอำนาจให้กับคุณ แต่เมื่อณหมดอำนาจลง แม้ว่าคุณจะเดือดร้อนก็ตาม ก็จะไม่มีใครสนใจ

อ.ซ่อซิง เมธาธารณ์กุล

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง